Cuma Hutbesi

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِّنَ الظَّنِّ إِنَّ بَعْضَ الظَّنِّ إِثْمٌ

وَلاَ تَجَسَّسُوا وَلاَ يَغْتَب بَّعْضُكُم بَعْضًا

Mahremiyet ve Özel Hayata Saygı

(26.07.2019)

Değerli Mü'minler!

Sevgi ve kardeşlik dolu bir toplum meydana getirmek Yüce Dinimizin en önemli hedefidir. Elbette bu büyük hedefin önünde birtakım engeller de vardır. İnsanların ayıplarını ve kusurlarını ortaya dökmek, özel hallerini araştırmak bu engellerden bir tanesidir. Dinimize göre insanların özel hallerinin araştırılması büyük bir günahtır. Nitekim Kuran-ı Kerim'de insanlar hakkında kötü şeyler düşünmenin günah olduğu anlatılır.[1] Kötü şeyler düşünmek, kişiyi Dinimizin uygun görmediği şeyler yapmaya yönlendirir. Gizli gizli insanların kusurlarını araştırmaya başlayan kişi ise, etrafındakilerle, başkalarında bulduğu kusurları konuşmaya başlar ve böylece hem kendi saygınlığını yok eder hem de toplum huzurunda onulmaz yaralar açar. Bu sebeple Peygamber Efendimiz, hiç kimsenin ayıbını araştırmamış ve araştıranları da şiddetli bir şekilde uyarmıştır: **"Kardeşini bir suçundan dolayı ayıplayan kimse, ayıpladığı şeyi yapmadan ölmez."**[2]

Değerli Mü'minler!

İslâm geleneği ve kaynaklarında özel hayatın gizliliği ve dokunulmazlığı konusunda oldukça kesin sınırlar konulmuştur. Kamusal alanda devletin birtakım kısıtlamalar ve yasaklar getirme yetkisi kabul edilirken, kişinin özel hayatı ve bireysel ayıplarının araştırılması ve bu alana müdahil olunması ise yasaklanmıştır.

Zira ayıpların ve kusurların ortaya dökülmesi insanları birbirine düşürür; aralarına kin ve düşmanlık tohumları eker; insanların utanma duygusunu ortadan kaldırır; sosyal kontrolün azalmasına ve ahlaksızlığın hızlı bir şekilde yayılmasına sebep olur. Sevgili Peygamberimiz bu hususu bir hadisinde şöyle vurgulamaktadır: **"Müslümanların ayıplarını ve gizli hallerini araştırırsan, onların ahlakını bozar ve onları birbirine düşürmüş olursun."**[3]

Bu sebeple asıl yapılması gereken, kişinin kendi kusurlarına bakması, başkalarının kusurlarıyla ilgilenmemesi ve başkalarında gördüğü kusurların üstünü örtmesidir.

Ancak günümüzde gerek gazete ve televizyon kanalları gerekse sosyal medya aracılığıyla, toplumun ahlakî yapısındaki yozlaşmayı hızlandıran ve özel hayatın masuniyetini yok eden yayınların ve paylaşımların çığ gibi büyüdüğüne şahit oluyoruz. Eskiden özel hayatın araştırılması ve mahremiyetin yok sayılmasının tehlikelerinden bahsederken, günümüzde özellikle sosyal medya aracılığıyla en mahrem durumların bizzat görüntü sahiplerince paylaşılması ve mahremiyetinin insanın kendisi tarafından çiğneniyor olması, toplumun sürüklendiği ve karşı karşıya bulunduğu tehlikenin boyutunu göstermesi açısından manidar bir gelişmedir. Bu gelişmenin insan ve toplum yararına olmadığı son derece açıktır. Dinimiz hangi sebeple olursa olsun şahısların dokunulmazlıklarını çiğnemeyi ve aile hayatının mahremiyetini ortadan kaldırıcı hareketlerde bulunmayı yasaklamıştır. Asıl hedef toplum içinde yardımlaşmak, birlikte iyi geçinmek, ayıp ve kusurları örterek arkadaşlık ve dostluğu güçlendirmektir.

Hutbemi Sevgili Peygamberimiz (s.a.s)'in konuyla ilgili uyarıları ve tavsiyeleri ile bitirmek istiyorum:

"Müslümanları üzmeyin, onları ayıplamayın ve onların kusurlarını araştırmayın. Sizden biriniz bir kardeşinin ayıbını araştırır ve ortaya çıkarırsa, Allah da onun ayıbını ortaya çıkarır. Eğer Allah bir insanın ayıbını ortaya çıkarırsa, o insan evinde bile olsa rezil olur."[4]

"Bir ayıbı görünce örten kişi, sanki diri diri gömülmüş bir çocuğu mezardan çıkararak ona hayat vermiş gibi olur."[5]

"Müslüman kardeşinin ayıbını örten kişinin, Allah da kıyamet gününde ayıplarını örter."[6]

DİTİB Hutbe Komisyonu

[1] Hucurat, 49/12
[2] Tirmizi, Kıyame, 53
[3] Riyazü-s Salihin, III, 154
[4] Tirmizi, Sünen, B. 84, 2101
[5] Ebu Davud, Edeb, 38
[6] Ebu Davud, Edeb, 39